

УДК 001(477.43):327“2014”

І.М.Конет, Р.М.Білик

Міжнародна діяльність Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка у 2014 році

Встановлення та розвиток міжнародних зв'язків Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка з вищими навчальними закладами, державними і недержавними організаціями України, держав ближнього та далекого зарубіжжя є одними з пріоритетних напрямків діяльності університету. Основною метою міжнародного співробітництва є розширення контактів у сфері спільного виконання науково-практичних проектів, проведення науково-практичних конференцій, семінарів, видання спільних збірників. Саме це дає можливість розширювати кордони міжнародного співробітництва, підвищувати ефективність співпраці та зміцнювати існуючі відносини.

Враховуючи освітні інтеграційні процеси, що відбуваються в Україні, університет приділяє належну увагу міжнародній співпраці, основними напрямками якої є:

- використання міжнародного досвіду організації навчального процесу;
- обмін викладачами, студентами;
- робота зі здобуття грантів міжнародних організацій і фондів;
- міжнародна наукова співпраця: участь у конференціях, видання спільних збірників, спільні наукові розробки;
- обмін культурним надбанням;
- популяризація України як держави тощо.

Університет у 2007 році став членом **Євразійської Асоціації Університетів (ЄАУ)** – авторитетної і впливової міжнародної організації вищих навчальних закладів, у яку входять національні університети всіх країн СНД, провідні регіональні університети та вищі навчальні заклади країн Євразійського простору. Протягом семи років своєї діяльності у рамках співпраці з ЄАУ Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка здійснює заходи, спрямовані на практичну реалізацію прогресивних ідей у сфері освіти і науки, збереження та розвиток єдиного освітнього простору та гуманітарного співробітництва, на освоєння світового досвіду реформування вищої освіти в конкретних умовах формування нових держав на пострадянському просторі. Обмін досвідом, творчі дискусії на принципах поваги стали важливим фактором прогресу Університету на Євразійському просторі і в світі.

Кам'янець-Подільський національний університет на З'їздах ЄАУ ініціював, зокрема, розгляд проблем розвитку національної освіти, завдання збереження єдиного освітнього простору і забезпечення рівності університетських дипломів, розвитку співробітництва університетів-членів Асоціації в галузі освіти та університетської науки, навчально-методичні питання вдосконалення університетської освіти.

З січня 2008 року Університет виступає співзасновником **Консорціуму Варшавського та українських університетів**. На щорічних засіданнях представники Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка ініціювали та взяли участь в обговоренні таких важливих питань:

- організація спільних щорічних студентських конференцій (почергово в кожному Університеті Консорціуму);
- спільні публікації у журналі “Українська полоністика” та “Вісник Житомирського національного університету”;
- обмін студентами, аспірантами, викладачами;
- видавництво спільного часопису наукових, науково-популярних і дидактичних статей “Дослідження з історії Центральної та Східної Європи. Щорічник” (на базі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка);
- організація щорічної Студентської літньої школи тощо.

Так, цього року впродовж 29 вересня – 2 жовтня у м. Варшава (Республіка Польща) відбулося XIII засідання Консорціуму Варшавського й українських університетів. Проректор з наукової роботи професор І.М. Конет та керівник відділу наукової роботи і міжнародних зв'язків доцент В.С. Кшевецький представляли Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.

Важливим результатом засідання Консорціуму стало оголошення конкурсу на кращу друковану працю, у якому можуть брати участь науковці з історії та літературознавства. Нагородою у конкурсі буде проживання впродовж місяця у столиці Польщі та вільний доступ до бібліотечних фондів Варшавського університету. Грошова премія становитиме близько 12 тис. грн.

Учасники Консорціуму також взяли участь в обговоренні нагальних проблем в Міністерстві закордонних справ Республіки Польща та в інавгураційному відкритті нового навчального року у Варшавському університеті.

Також цього року п'ятеро студентів і аспірантів нашого вишу успішно пройшли перший етап конкурсу для отримання стипендії Варшавського університету для молодих науковців у 2014–2015 н.р. Завдяки міжуніверситетським домовленостям, студенти старших курсів цього року зможуть взяти участь у роботі двох літніх шкіл – в Національному університеті “Острозька академія” і Східноєвропейському національному університеті імені Лесі Українки.

З квітня 2008 року Університет є членом **Міжнародної Асоціації Університетів (МАУ)**, яка об'єднує університети, інші заклади вищої освіти, національні та регіональні асоціації університетів з усього світу. Загалом 15 структурних підрозділів університету є членами різних міжнародних організацій, що сприяє партнерській діяльності й взаємному вивченню ключових проблем у сфері вищої освіти та їх дослідженню.

Так, членство Університету в Міжнародній асоціації університетів:

- сприяє обміну досвідом і співпраці між університетами;

- підтверджує та захищає академічні цінності й принципи, котрі визначають належне функціонування університетів та інших вищих навчальних закладів;
- сприяє перспективному розвитку і посиленню ролі та функцій Університету в суспільстві;
- представляє проблеми вищої освіти в міжнародних органах (ЮНЕСКО, Світовий банк тощо);
- сприяє кращому розумінню існуючих тенденцій і політики у галузі вищої освіти за допомогою аналізу, досліджень тощо.

В рамках співпраці з МАУ в Університеті проходять регулярні обговорення досягнень, проблем і перспектив вищої освіти, а також обмін професійним досвідом. Практична діяльність Університету в рамках Асоціації полягає у регулярних проведеннях тематичних конференцій, симпозіумів, дослідження питань, пов'язаних з проблемами і тенденціями розвитку вищої освіти, в співпраці з міжнародними організаціями.

Університет має офіційні угоди про співпрацю із 51 зарубіжними вузами й організаціями світу; є постійним членом Асоціації європейських університетів, Євразійської асоціації університетів, співзасновником Консорціуму Варшавського та українських університетів. Найбільшу кількість договорів заключено з ВНЗ Республіки Польщі (15), Молдови (6); разом із цим маємо договори з Німеччиною, Великобританією, США, Туреччиною, Узбекистаном, Китаєм тощо. На сьогоднішній день головними партнерами для університету є ВНЗ найближчих сусідів – Республіки Польщі, Молдови (Варшавський університет, Ягелонський університет, Університет гуманістичних та природничих наук ім. Яна Кохановського в м.Кельце, Вища школа адміністрації в м.Бельсько-Бяла; Слеський державний університет імені І.О.Буніна; Відділ оптоелектроніки Інститут прикладної фізики АН Молдови).

Основними напрямками співпраці в рамках договорів є:

- науково-технічне співробітництво;
- міжнародні спільні освітні програми;
- мистецьке співробітництво;
- студентські обміни (студентська мобільність);
- професорсько-викладацька мобільність.

Вагомими є здобутки Університету у реалізації спільних із зарубіжними колегами проектів з актуальних проблем розвитку освіти. Так, традиційно щороку Міжнародна Академія Науки і Вищої освіти (Лондон, Великобританія) проводить Відкриту Європейсько-Азіатську першість з наукової аналітики (у статусі міждержавного регіонального турніру). За її результатами у національному рейтингу з педагогічних наук колектив науковців Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка під керівництвом проф. П.С.Атаманчука посів I місце.

Організатори турніру стверджують, що переможці та призери науково-аналітичної першості назавжди ввійдуть в історію науки не лише як формальні вчені, але і як мислителі, що довели наукову спроможність своїх ідей у порів-

нянні з поглядами та концепціями своїх колег із різних країн світу.

Також традиційно шостий рік поспіль Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка та Інститут психології імені Г.С.Костюка НАН України проводять VI Міжнародну науково-практичну конференцію "Актуальні проблеми психології особистості та міжособистісних взаємин" (24-25 квітня 2014 року) на базі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Співорганізаторами конференції виступили: кафедра психології особистості Інституту психології та освіти Казанського (Приволзького) федерального університету (м.Казань, Російська Федерація), кафедра соціальної педагогіки Інституту педагогіки Жешівського університету (м.Жешів, Республіка Польща), кафедра психології Брестського державного університету імені Олександра Сергійовича Пушкіна (Республіка Білорусь), Академія педагогіки спеціальної імені Марії Гжегожевської (м.Варшава, Республіка Польща).

До проведення конференції опубліковано матеріали учасників конференції (тези) та випуски №23 і №24 збірника наукових праць "Проблеми сучасної психології" Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка та Інституту психології імені Г.С.Костюка НАН України (включено до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus (IC). ICV 2013: 5,68).

Упродовж 4-5 квітня 2014 року на фізико-математичному факультеті Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка відбулася VI Міжнародна наукова конференція "**Сучасні проблеми математичного моделювання, прогнозування та оптимізації**". Організовує такі наукові форуми упродовж багатьох років кафедра інформатики (завідувач – доктор технічних наук, професор В.А.Федорчук) у співпраці з науковцями Інституту математики НАН України, Інституту кібернетики ім. В.М.Глушкова НАН України, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут", Академії наук вищої школи України, Міжнародного інституту прикладного системного аналізу (Австрія), Ташкентського державного технічного університету (Узбекистан), Люблінського технологічного університету (Польща), Університету Вітаутаса Великого (Литва), Okan University (Istanbul, Turkish).

Потужним заходом, що сприяє налагодженню ефективного обміну викладачами, студентами, учнями з метою підвищення їх професійного рівня, отримання подвійного диплому тощо є діяльність у рамках Міжнародного інтеграційного проекту для студентів, магістрантів, аспірантів, викладачів "**Школа Відкритого Розуму**".

Протягом 2-6 травня 2016 року на базі Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка проходила десята наукова конференція в межах Міжнародного Інтеграційного проекту для студентів, магістрантів і аспірантів "Школа Відкритого Розуму". Тема конференції: "Знання і / чи віра: методологічний конфлікт". Конференція відбулась завдяки підтримці

ректорату Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, студентського профкому Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника, Борщівського обласного краєзнавчого музею (Україна, м.Борщів), Університету імені Яна Кохановського (Польща, м.Кельце), Центру східної культури (Польща, м.Кельце), Альманаху *Studia Methodologica* (Україна, м.Тернопіль). На конференції виступали студенти, магістранти й аспіранти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Україна), Університету імені Яна Кохановського в м.Кельце (Польща), Академія технічних та гуманітарних наук в м.Бельсько-Бяла (Польща), Кременецького обласного гуманітарно-педагогічного інституту імені Т.Г.Шевченка (Україна), Новгородського державного університету імені Ярослава Мудрого (Росія, м.Великий Новгород), Московського міського педагогічного університету (Росія, м.Москва). Конференція стала свідченням укорінення традиційно-усталених цінностей Школи Відкритого Розуму. Такими стали: діалогічність, проблемність викладу, виражена толерантність, критичність будь-якої позиції, методологічна визначеність і цілеспрямованість інтенсивних наукових пошуків. Усе це слугує досягненню головної мети діяльності Школи Відкритого Розуму – інтелектуальному вихованню майбутніх учених, активних громадян суспільства і високорозвинених особистостей.

Ці дві події довели життєдайність двосторонньої угоди між Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка та Гуманістично-Природничим Університетом імені Яна Кохановського в Кельце щодо інтенсифікації співпраці задля формування молодіжної інтелектуальної еліти. Було закладено певні традиції, у відповідності до яких узвичаєними стали дворазові щорічні проведення наукових заходів у межах проекту “Школа Відкритого Розуму”: у травні – в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка, у вересні – в Гуманістично-Природничому Університеті імені Яна Кохановського в Кельце.

У межах проекту передбачено продовження віковичних традицій європейської університетської освіти. Основна форма науково-інтелектуального спілкування в межах проекту – це діалог. Деяко незвичною для сьогодення є регламентна конфігурація проголошення результатів наукових досліджень: проблемні питання доповіді одразу стають предметом дискусій чи обговорення, уточнюючі питання задаються по ходу повідомлення. Тому немає хронометрично впорядкованого регламенту виступу. Промови завершувались тоді, коли було вичерпано потенційну проблемність дослідження або чітко визначені подальші перспективи наукових пошуків у тій чи іншій ділянці. Така форма дозволяє максимально зосередитись на об'єктах та предметах досліджень, спонукає до аргументованого реагування на запитання чи заперечення, ініціює плюралізм поглядів і відвертість їхнього відстоювання.

Учасники семінарів мають також можливість ознайомитись із особливостями історичного розвитку окремих регіонів України та Польщі, долучитися

до унікальних національних проявів слов'янських культур. Традиційним в межах проєкту стало проведення вечорів української, польської, російської культур. Такі вечори організуються виключно силами учасників семінарів, що надає їм можливість проявити себе як різнобічно розвинені особистості.

Реалізація проєкту відбувається за підтримки Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, студентського профкому Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, виконавчого комітету Кам'янець-Подільської міської ради, Кам'янець-Подільського державного історичного музею-заповідника, Кам'янець-Подільської міської друкарні, Гуманістично-Природничого університету імені Яна Кохановського в Кельце, Адміністрації Свентокшиського воєводства, органів міського самоврядування міст Сташова та Хенціни, Лодзинського університету та інших установ й організацій.

У перспективних планах розвитку проєкту “Школа Відкритого Розуму” передбачено розширення кола учасників насамперед за участі представників різних вузів Росії, Словаччини, Чехії та інших країн.

У рамках академічного обміну деканатом *факультету іноземної філології* була організована поїздка 10 студентів-першокурсників факультету до Великої Британії з метою вивчення соціокультурних аспектів сучасної англійської мови в британському **коледжі Барі Сент Едманс**, який співпрацює з Кембриджським університетом. Студенти гарно себе зарекомендували та отримали міжнародні сертифікати рівня володіння англійською мовою B2 та C1. У результаті двосторонньої угоди з британською стороною досягнуто домовленості про стажування студентів факультету в англійському коледжі в літній період. Наразі йде відбір перших претендентів, який включає як онлайн-тестування, так і скайп-співбесіду.

Вивчення закордонного досвіду викладання – неоціненне для наших студентів. Особливо корисним є навчання у **Літній школі польської мови** та культури для іноземців, організованій на базі Гуманітарної академії імені Олександра Гейштора, м. Пултуск (Республіка Польща). З 2 по 23 серпня 2014 р. Антоніна Хаснуліна, студентка III курсу історичного факультету, скористалася унікальною можливістю влітку провести вільний час з користю. Майбутній дипломований фахівець-історик вивчала польську мову і знайомилася з культурою Польщі.

У своїй міжнародній діяльності Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка діє в полі національного законодавства України в галузі освіти, керуючись відповідними міжнародними і регіональними документами, виробленими в рамках реалізації завдань Болонського процесу. Так, стратегічний курс університету на інтеграцію до загальноєвропейського простору вищої освіти зумовив пріоритетні напрямки міжнародної діяльності, зокрема розробку, участь та організаційне забезпечення проєктів транс'європейського співробітництва, націлених на розвиток, вдосконалення та впровадження нових напрямків академічної діяльності, що відповідають потребам

суспільства в процесі глобалізації, розробку механізмів підвищення якості й оцінки якості освіти тощо.

Так, у рамках підписаних угод та виконання спільного проекту з Центром Східної Європи Варшавського університету з 11 до 17 червня 2014 року група працівників, стипендіатів і студентів Варшавського університету (Республіка Польща) під керівництвом доктора Радослава Карасєвіча-Щипьорського виконувався міжнародний дослідницький проект **“Спільний кордон – спільна спадщина. Новий погляд на Польські і Турецькі фортеці на Дністрі”** (<http://borderoftheculturas.wordpress.com>). У проекті беруть участь партнерські українські вищі навчальні заклади: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника (Івано-Франківськ), Національний університет імені Юрія Федьковича (Чернівці) та Національний університет імені Івана Огієнка (Кам’янець-Подільський). Польські та українські науковці провели спільні дослідження документації та фотографічну фіксацію з повітря замків і фортець над Дністром – у Кам’янці-Подільському, Хотині, Окопах (Каплиця св. Трійці), інших об’єктів історичної спадщини, що знаходяться поблизу.

2 квітня 2014 р. відбулася презентація **Програми імені Фулбрайта** для студентів, аспірантів і викладачів. Марта Коломиєц, директор Програми імені Фулбрайта в Україні, ознайомила студентську аудиторію та викладачів з можливостями, які надає Програма своїм учасникам. Відбулося обговорення умов участі у конкурсах на отримання фулбрайтівських стипендій. Так, викладачка кафедри англійської мови факультету іноземної філології Н.Г.Коваль отримала дворічну стипендію для написання дисертаційного дослідження в американському університеті.

У рамках Програми імені Фулбрайта з вересня цього року в університеті перебуває стипендіат програми, громадянка США Грейс Магоні, яка займається дослідженням сучасної української культури.

Участь у програмних проектах не лише сприяє розвитку наукового потенціалу університету, підвищенню якості освіти, адміністрування, але й виступає додатковим джерелом фінансування наукової й освітньої діяльності навчального закладу.

Вагомими у 2014 році є **спортивні досягнення** університету, так:

26 лютого 2014 року студент третього курсу факультету фізичної культури майстер спорту України міжнародного класу Сергій Куліш здобув срібну медаль на Чемпіонаті Європи з кульової стрільби в м.Москва (Росія).

21-23 березня у Тбілісі (Грузія) пройшов турнір елітної серії “Гран-прі”, на якому збірна України з дзюдо змогла завоювати вісім нагород. Скарбничку збірної країни поповнили також студенти нашого університету. На рахунок магістра факультету фізичної культури Георгія Зантара (66 кг) срібна нагорода. На бронзову сходику п’єдесталу пошани тбіліського “Гран-прі” піднялася студентка I курсу Шушана Гевондян (57 кг).

З 7 по 11 квітня у м.Софія (Болгарія) проходив чемпіонат Європи з пауерліфтингу серед чоловіків та жінок. У ваговій категорії до 84 кг чемпіонкою

Європи стала магістрантка факультету фізичної культури заслужений майстер спорту України Олена Козлова.

На європейській першості зі стрибків на батуті в Португалії скарбничка української збірної поповнилася ще однією нагородою: у стрибках на акробатичній доріжці магістрант факультету фізичної культури Віктор Кифоренко здобув бронзову медаль.

З 9 до 13 квітня 2014 року у м. Санкт-Петербурзі (Росія) проходив чемпіонат Європи з пауерліфтингу серед юнаків та дівчат, юніорок та юніорів. У складі збірної України дебютувала студентка II курсу історичного факультету Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка Тетяна Шлопко. У ваговій категорії до 43 кг наша студентка посіла II місце.

8-11 травня 2014 р. студент третього курсу факультету фізичної культури майстер спорту України міжнародного класу Сергій Куліш здобув золоту медаль на міжнародних змаганнях з кульової стрільби в м. Пльзень (Чехія).

З 19 по 25 травня 2014 р. в місті Родбі (Данія) проходив чемпіонат світу з пауерліфтингу в жимі лежачи. Чемпіоном світу в ваговій категорії до 105 кг став магістрант факультету фізичної культури заслужений майстер спорту України Вадим Довганюк. Вадим встановив також новий рекорд світу, який тепер дорівнює 328 кг у жимі лежачи.

Отже, встановлення та розвиток міжнародних зв'язків Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка з вищими навчальними закладами, державними і недержавними організаціями України, держав ближнього та дальнього зарубіжжя є одними з пріоритетних напрямків діяльності Університету. Основною метою міжнародного співробітництва є розширення контактів у сфері спільного виконання науково-практичних проєктів, проведення науково-практичних конференцій, семінарів, видання спільних збірників. Саме це дає можливість розширювати кордони міжнародного співробітництва, підвищувати ефективність співпраці та зміцнювати існуючі відносини.